

UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 9/2006 rd

Statsrådets redogörelse om Finlands deltagande i militär krishanteringsoperation (UNIFIL, United Nations Interim Force in Lebanon) i Libanon

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 5 september 2006 statsrådets redogörelse om Finlands deltagande i militär krishanteringsoperation (UNIFIL, United Nations Interim Force in Lebanon) i Libanon (SRR 6/2006 rd) till utrikesutskottet för beredning.

Utlåtanden

I enlighet med riksdagens beslut har försvarsutskottet lämnat utlåtande (FsUU 6/2006 rd) i ärendet. Utlåtandet ingår som bilaga till detta betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utrikesminister Erkki Tuomioja
- försvarsminister Seppo Kääriäinen
- avdelningschef Aapo Pöhlö och enhetschef Kimmo Lähdevirta, utrikesministeriet
- försvarsråd Olli-Pekka Jalonen, försvarsministeriet
- specialforskare Henriikki Heikka och forskare Heidi Huuhtanen, Utrikespolitiska institutet
- överstelöjtnant, kommandör Osmo Toivanen, Keuruu pionjärdepå.

REDOGÖRELSEN

Enligt lagen om militär krishantering (211/2006) kan Finland delta i militär krishantering som har bemyndigats av Förenta Nationernas (FN) säkerhetsråd, eller undantagsvis i annan internationell militär krishantering som syftar till att upprätthålla eller återställa internationell fred och säkerhet eller till att stöda humanitär biståndsverksamhet eller skydda civilbefolkningen med beaktande av målsättningen för och principerna i Förenta Nationernas stadga samt övriga folkrättsliga regler.

I lagens 2 § föreskrivs att republikens president beslutar om Finlands deltagande utifrån

statsrådets förslag till avgörande. Innan ett förslag till avgörande läggs fram, ska statsrådet enligt lagens 3 § höra riksdagens utrikesutskott. Om förslaget till avgörande gäller ett militärt särskilt krävande krishanteringsuppdrag eller ett uppdrag som inte baserar sig på bemyndigande av FN:s säkerhetsråd, ska statsrådet höra riksdagen innan förslaget till avgörande läggs fram.

Statsrådet anser efter särskilt övervägande att operationens politiska och finansiella aspekter motiverar en redogörelse.

Bakgrund

Efter att Hizbollah den 12 juli 2006 angripit israeliska gränstrupper och tagit två soldater som gisslan, inledde Israel en omfattande militäroperation i Libanon. Israel försatte Libanon i sjö- och luftblockad och bombade Hizbollahs ställningar samt infrastrukturella mål i Libanon. Israeliska marktrupper gick in i Libanon i syfte att krossa Hizbollahs motstånd och skapa en skyddszon, som skulle hindra Hizbollah från att avfira raketer mot Israel.

Som ett led i FN:s och det internationella samfundets strävan att få ett slut på fientligheter och finna en hållbar lösning på konflikten mellan Israel och Libanon godkände säkerhetsrådet den 11 augusti 2006 i sin resolution 1701 (2006) en förstärkning av och utökade uppgifter för FN:s fredsbevarande trupper i Libanon (United Nations Interim Force in Lebanon, UNIFIL). FN har värdjat om att medlemsstaterna snabbt ska bidra med en förstärkning på omkring 13 000 man i området. UNIFIL har redan börjat genomföra sina uppgifter.

Fientligheterna pågick till den 14 augusti 2006. Även om läget i området fortfarande är känsligt, har vapenvilan hittills hållit tämligen väl. Det hittills allvarligaste brottet skedde den 19 augusti, då israeliska trupper trängde in i Be-kaadalen. Bl.a. FN:s generalsekreterare fördömde attacken, som enligt Israel avsåg att hindra illegala vapentransporter från Syrien till Libanon.

Vid EU:s extrainkallade råd för allmänna frågor och yttre förbindelser den 25 augusti 2006 förklarade medlemsländerna sin preliminära beredvillighet att bidra med totalt över 7 000 man till UNIFIL, inkluderande förutom markstridskrafter också sjö- och luftstridskrafter. Närapå alla EU-länder har meddelat att de överväger att delta med enheter ur armén, marinen eller flygvapnet. Italien, Frankrike, Spanien och Polen hör till de länder som planerar att sända större trupper. Totalt har ett trettiotal stater erbjudit förstärkningar till operationen. Turkiet hör till dem som fortfarande överväger deltagande. Av muslimska länder har bl.a. Indonesien, Malaysia, Bangladesh och Brunei preliminärt erbjudit trupper.

Hundratusentals flyktingar inom Libanon har redan återvänt till sina hemtrakter. Tusentals är fortfarande på flykt, och många har förlorat sina hem. Det ödelagda vägnätet, förstörda broar och oodtonerad ammunition försvårar i hög grad bl.a. biståndsarbetet.

Stärkt mandat för UNIFIL

Sedan år 1978 har UNIFIL:s uppgifter varit att stärka det israeliska tillbakadragandet, återställa den internationella freden och säkerheten samt bistå den libanesiska regeringen i arbetet att återvinna auktoriteten i södra Libanon.

Enligt resolution 1701 (2006) är operationens nya uppgifter att övervaka att fientligheterna upphör, stödja utplaceringen av den libanesiska armén i södra Libanon, inbegripet den s.k. blå linjen (den FN-övervakade gränslinjen mellan Libanon och Israel) efter att de israeliska truperna lämnat området, samordna operationens åtgärder för att i samarbete med Libanons och Israels regeringar stöda en bestående vapenvila i enlighet med principerna för resolution 1701, tillsammans med övriga parter stödja åtgärderna för att säkerställa att nödhjälp når fram och att flyktingar tryggt kan återvända, bistå den libanesiska armén i att upprätta en zon fri från illegal vapnad verksamhet i området mellan blå linjen och Litani-floden och på begäran bistå den libanesiska regeringen att förhindra illegal vapeninförsel i landet.

I resolution 1701 hänvisas lika lite som i tidigare resolutioner om Libanon och UNIFIL till någon specifik artikel i FN-stadgan som skulle berättiga åtgärderna. Däremot konstateras det att situationen i Libanon utgör ett hot mot den internationella freden och säkerheten, vilket man kan anse ge operationen en sådan karaktär som avses i kapitel VII ("Inskridande i händelse av hot mot freden, fredsbrott och angreppshandlingar").

Operationens natur samt befogenheter att bruka maktmedel

Det avgörande för vilket tillvägagångssätt som väljs och vilka premisser planeringen utgår från

är att försäkra sig om alla parter godkännande och medverkan. UNIFIL kommer inte att avvärja Hizbollah utan stödja Libanons armé som bär huvudansvaret för att alla uppgifter i resolutionen genomförs.

Minor och odetonerad ammunition i terrängen bedöms utgöra en omedelbar riskfaktor för operationen. De innebär en betydande risk för såväl soldater som civila. En snabb röjning är nödvändig för att möjliggöra övrig verksamhet, däribland humanitärt bistånd. En annan betydande riskfaktor är de lokala brotten mot vapenvilan, som även kan sprida sig. Hittills har parterna emellertid handlat mycket disciplinerat och återhållsamt, och de lokalt begränsade incidenterna har inte fått någon spridning. För det pionjärkompani som Finland planerar att sända till operationen är riskerna i första hand förknippade med pionjäruppgifterna. I kompaniets uppgifter kommer att ingå att röja odetonerad ammunition och minor, som det finns gott om i området. Truppen blir förmodligen också tvungen att röra sig över ett stort område och då innebär förflyttningarna betydande risker.

I alla lägen är den största risken för hela operationen att någon av parterna tar avstånd från den politiska lösningen i resolution 1701 (2006), vilket snarare kan påverkas av utvecklingen utanför Libanon än situationen inom landet.

FN:s mål är att de första förstärkningarna ska vara på plats i operationsområdet före september, medan huvudparten av styrkorna väntas anlända före oktober. Avsikten är att de sista enheterna ska ställas till operationens förfogande och förstärkningarna i sin helhet vara på plats i början av november.

Resolution 1701 (2006) bemyndigar UNIFIL att vidta alla nödvändiga åtgärder för att genomföra uppgifterna. Enligt de nya reglerna för bruk av militära maktmedel i operationen kan letala vapen användas förutom i självförsvar också i avsikt att säkerställa att UNIFIL:s operationsområde inte används i några som helst fientliga syften, om UNIFIL hindras att utföra sina uppgifter i enlighet med resolutionen, för att trygga säkerheten och rörelsefriheten för FN:s och humanitära organisationers anställda eller för att

skydda civilbefolkning mot omedelbar eller hotande fara, vilket emellertid inte fråntar den libanesiska regeringen ansvaret för uppgiften. Befälhavaren för UNIFIL har direkt tillsyn över befogenheterna att använda militära maktmedel i sådana situationer.

Reglerna för användning av militära maktmedel grundar sig på FN:s modellregler, och till sitt innehåll motsvarar de EU- och Natooperationernas gällande regler för användning av militära vapenmakt. De överensstämmer i stor utsträckning med de regler för UNIFIL som godkändes år 2001, men befogenheterna framför allt för att trygga rörelsefriheten och skydda material har utvidgats.

UNIFIL:s nya regler för användning av militära maktmedel kan anses vara tillräckliga för att genomföra operationens uppgifter samt truppernas egenskydd.

Finlands deltagande

Vid ett möte mellan republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska utskott den 18 augusti 2006 behandlades preliminärt frågan om Finlands beredskap att delta i FN:s förstärkta UNIFIL-operation i Libanon. Det ansågs att Finland bör vara berett att delta i den av FN:s säkerhetsråd bemyndigade krishanteringsoperationen i Libanon med en enhet motsvarande högst ett förstärkt kompani. Försvarsministeriet gavs fullmakt att vidta nödvändiga förberedande åtgärder för ett eventuellt deltagande. Riksdagens utrikesutskott informerades om saken den 22 augusti 2006.

I ett förtydligande ställningstagande vid mötet mellan republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska utskott den 4 september 2006 sägs att man är beredd att sända ett förstärkt pionjärkompani och ett nödvändigt antal stabsofficerare. Kompaniets uppgift ska vara att stödja UNIFIL-operationen med röjning och byggande enligt FN:s kapacitetskrav.

Möjligheterna till samarbete med andra länder, framförallt med de övriga nordiska länderna, har utretts aktivt inom såväl utrikes- som försvarsministerierna. Även om utredningarna re-

sulterat i att ett nordiskt samarbete inte är möjligt denna gång, har vissa andra länder preliminärt hört sig för om Finlands intresse för samarbete. Utredningar pågår fortfarande.

Om Finland fattar beslut om deltagande i operationen är målet att rekognoscerings- och planeringstrupper ska finnas på plats inom operationsområdet i början av oktober och att huvudstyrkan anländer före början av november. Den planerade uppgiften är av en sådan typ att Finland inte avser att delta längre än till utgången av år 2007, men med beaktande av situationen. Det skulle också innebära en lättnad med avseende på tillgången på personal och kostnaderna.

Uppskattning av kostnaderna för deltagande i operationen

Enligt en preliminär kostnadskalkyl uppgår kostnaderna för att upprätta, sända ut och underhålla ett förstärkt pionjärkompani jämte stabsofficerare (högst 250 soldater) 2006 till ca 16,5 miljoner euro, varav ca 3,4 miljoner euro under utrikesministeriets huvudtitel och ca 13,1 miljoner euro under försvarsministeriets huvudtitel. År 2007 beräknas kostnaderna uppgå till ca 26,9 miljoner euro, varav ca 16,2 miljoner euro under utrikesministeriets huvudtitel och ca 10,7 miljoner euro under försvarsministeriets huvudtitel. FN ska i sinom tid ersätta Finlands nationella utgifter med uppskattningsvis 6,7 miljoner euro per år.

De totala kostnaderna och deras årliga fördelning har i hög grad påverkats av beslutet om vilken typ av enhet och vilket materialbehov det rör sig om. Att utrusta ett pionjärkompani för uppgiften förutsätter upphandling av sådan utrustning som försvarsmakten inte har i dag. Omkring 2/3 av det material som behövs finns tillgängligt i försvarets lager. Av övriga materialkostnader (ca 6 miljoner euro) gäller 3 miljoner euro fordon och arbetsmaskiner — resten byggnation, verktyg och övrigt material samt service.

För i år är medlen för militär krishantering under utrikesministeriets huvudtitel (lönekostnader, dagpenningar etc.) i praktiken redan bundna. Av anslagen under försvarsministeriets huvudtitel (5 122 000 euro) beräknas högst 4,5 miljoner euro kunna användas för ett eventuellt deltagande i operationen.

Kostnaderna kan inte täckas inom ramarna för utrikesministeriets eller försvarsministeriets verksamhet. Enligt statsrådets säkerhetspolitiska redogörelse 2004 ska Finlands deltagande i militär krishantering fortsätta åtminstone på nuvarande nivå. I planerna har som vägledande storleksklass angivits omkring 100 miljoner euro per år. Till exempel under perioden 1998—2005 varierade de årliga utgifterna mellan 60,3 och 101,8 miljoner euro; medeltalet var 84,3 miljoner euro. Krishantering är ett svårförutsebart område och därför är det viktigt att nivån på 100 miljoner euro tillfälligt kan överskridas.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

Finlands deltagande i internationella militära krishanteringsoperationer regleras i lagen om militär krishantering (211/2006). Regeringen föreslår i redogörelsen att Finland deltar i en militär krishanteringsoperation i Libanon med ett förstärkt kompani och nödvändigt antal stabsofficerare. Utskottet anser det berättigat att

regeringen har lämnat en redogörelse om krishanteringsoperationen i Libanon till riksdagen. Därmed uppfylls utskottets önskemål i samband med behandlingen av krishanteringslagen (UtUB 1/2006 rd) att det avgörande för en eventuell redogörelse bör vara att regeringen vill komma med en samlad politisk bedömning av Finlands deltagande och av operationens svårighetsgrad och betydelse — inte att FN har gett sitt bemyndigande eller reglerna om användning av militära maktmedel i sig.

Utrikesutskottet understryker att det är i linje med Finlands säkerhetspolitiska strategi att bära ansvar också för internationell säkerhet och stabilitet. För att avvärja hot måste de första åtgärderna i många fall sättas in långt utanför Finlands gränser. Libanonkrisen är ett bevis på att geografiskt avlägsna konflikter kan påverka situationen också i Europa och Finland.

Utskottet framhåller att krishanteringsoperationen i Libanon bör ses som ett led i strävan att få till stånd en hållbar lösning mellan Israel och Libanon. Säkerhetsrådets resolution 1701 (2006) av den 11 augusti 2006 om att förstärka FN:s fredsbevarande trupper (UNIFIL) i Libanon ger en ny möjlighet att skapa bestående fred. Utskottet konstaterar att den säkerhetspolitiska situationen i Mellanöstern i ett bredare perspektiv måste vägas in i bedömningen av vårt eventuella deltagande i operationen. Det finns många olika orsaker till att konflikten i Libanon har blossat upp på nytt. Situationen där har ett nära samband med utvecklingen av Mellanösternfrågan i sin helhet. Också den allmänna världspolitiska utvecklingen och möjligheten att hotbilderna i området besannas kan på längre sikt inverka på själva operationen. Enligt vissa sakkunnigbedömningar kräver en hållbar fred att man tar hänsyn till problemen i hela Mellanöstern. Enligt utskottets mening är det viktigt att Finland som EU-ordförandeland målmedvetet arbetar för att förstärka den politiska processen i Mellanöstern.

Läget i Libanon är fortfarande eldfängt, även om vapenvilan som inträdde den 14 augusti tills vidare har respekterats rätt väl. En snabb förstärkning av UNIFIL och extra truppinsättningar i området bidrar till stabiliteten. FN siktar på att ha de första förstärkningarna på plats i operationsområdet före september, medan det är tänkt att huvudstyrkan anländer före oktober. Trupperna ska i sin helhet vara på plats i början av november.

En stor del av Libanons interna flyktingar har återvänt till sina hemtrakter, men tusentals väntar på att få komma hem. Antalet civila offer för konflikten och förstörelsen av civila objekt var enorma. Ett ödelagt vägnät, demolerade broar

och odetonerad ammunition innebär stora problem bl.a. för biståndsverksamheten. Enligt FN:s generalsekreterare spelar humanitärt bistånd och återuppbyggnad en väsentlig roll för att stabilisera läget och åstadkomma en hållbar lösning. Det är viktigt både politiskt och ekonomiskt att det internationella samfundet gör ett brett och långvarigt åtagande om återuppbyggnad i Libanon. För en hållbar lösning är det på sikt nödvändigt att Libanons grannar och hela det internationella samfundet ger dem sitt politiska stöd.

Nästan alla EU-länder uppger sig överväga att delta med enheter antingen ur armén, marinen eller flygvapnet. EU:s stöd för operationen är betydande. EU:s medlemsstater räknar med att kunna ställa fram totalt omkring 7 000 soldater för UNIFIL-operationen. EU:s massiva deltagande och snabba beslut förstärker unionens utrikespolitik. En Europaledd FN-operation i Libanon ger unionen ökad tyngd och trovärdighet i krishanteringssammanhang över lag.

Utrikesutskottet anser att Finlands deltagande i krishanteringsoperationen i Libanon är helt i linje med krishanteringslagen. Det är viktigt och motiverat att Finland deltar i operationen. FN:s generalsekreterare har väddat kraftfullt till medlemsstaterna att ställa fram trupper. Utrikesutskottet har tidigare konstaterat att Finland bör delta i FN:s egna krishanteringsoperationer och därmed är ett deltagande motiverat också ur denna synvinkel.

Operationens uppgifter och regler för användning av militära maktmedel

UNIFILs ursprungliga uppgift har sedan 1978 varit att bistå Libanons regering i att återta bestämmanderätten och återställa förvaltningen i södra Libanon. Säkerhetsrådet beslutade den 11 augusti att UNIFIL ska förstärkas till högst 15 000 soldater och gav den nya uppgifter. I säkerhetsrådets resolution 1701 nämns inget enskilt kapitel i FN-stadgan som berättigande grund för åtgärder. Där konstateras att läget i Libanon utgör ett "hot mot freden och säkerheten" enligt stadgan och detta kan enligt redogörelsen

anses ge operationen en sådan karaktär som avses i kapitel VII i stadgan.

Till operationens nya uppgifter hör att övervaka att det blir ett slut på fientligheterna, stödja utplaceringen av den libanesiska armén i södra Libanon och samordna åtgärderna med Libanons och Israels regeringar för att stödja en bestående vapenvila, stödja åtgärder för att säkerställa humanitära biståndstransporter och att flyktingar tryggt kan återvända, bistå den libanesiska armén i att inrätta en zon fri från illegal väpnad aktivitet mellan den s.k. blå linjen (en FN-övervakad demarkationslinje mellan Libanon och Israel) och Litani-floden och på begäran av Libanons regering bistå med att hindra illegal införsel av vapen. Det ingår inte i UNIFILs uppgifter att avväpna Hizbollah. UNIFIL stöder Libanons regering och armé, som bär huvudansvaret för att genomföra alla uppgifter enligt resolutionen.

Utskottet poängterar att det viktigaste för att planeringen och genomförandet av operationen ska lyckas är att alla parter ger sitt samtycke och medverkar. Utskottet hänvisar till de allmänna hotbilder som redan nämnts i betänkandet och omfattar regeringens syn att den största risken är att någon part närmast på grund av utvecklingen utanför Libanon tar avstånd från den politiska strukturen i resolution 1701.

Enligt utredning till utskottet bedöms minor och odetonerad ammunition vara omedelbara risker för operationen. De måste skyndsamt röjas för att möjliggöra all annan verksamhet, inbegripet humanitärt bistånd. Ett annat betydande riskmoment är lokala brott mot vapenvilan och att de sprider sig. Hittills har parterna ändå varit mycket disciplinerade så att lokala incidenter inte har utvidgats. Enligt utredning innebär rönjningen av odetonerad ammunition och minor en särskild risk för det pionjärkompani som eventuellt skickas till operationen från Finland. Därför har försvarsutskottet i sitt utlåtande (FsUU 6/2006 rd) helt befogat krävt att pionjärskompaniet ska vara lämpligt utrustat. Enligt redogörelsen och en del sakkunniga är trafiken ett ytterligare stort riskmoment.

Reglerna för UNIFILs användning av militära maktmedel grundar sig på FN:s modellregler och svarar till innehållet mot reglerna för användning av militära maktmedel också i EU- och Natooperationer. UNIFIL fick sina nuvarande befogenheter för användning av militära maktmedel utvidgade framför allt för att säkra rörelsefriheten och skydda material. UNIFIL kan vidta alla nödvändiga åtgärder för att fullgöra sitt uppdrag. Enligt reglerna om användning av militära maktmedel får letala vapen användas i självförsvar och för att säkerställa att UNIFILs operationsområde inte utnyttjas i några som helst fientliga syften, om UNIFIL hindras att utföra sina uppgifter enligt resolutionen, för att se till att FN:s och humanitära organisationers anställda går säkra och fritt kan röra sig eller för att skydda civilbefolkningen mot omedelbart fysiskt våld eller hot med våld, vilket enligt säkerhetsrådets resolution inte fråntar Libanons regering ansvaret för uppgiften. Befälhavaren för UNIFIL övervakar direkt befogenheterna att använda militära maktmedel i sådana situationer.

Utskottet understryker med stöd av utredning att konflikten i Libanon på grund av sin karaktär gör operationen krävande och inbegriper en lång rad riskmoment. I operationen i Libanon måste man, precis som i andra högriskoperationer, redan på förhand räkna med motgångar. Utskottet erinrar att finländska fredsbevarare har bred erfarenhet av fredsbevarande verksamhet i området, vilket talar för ett deltagande i operationen. Finland har sina egna erfarenheter av riskerna med att delta i operationer. En finsk militärobervatör omkom i södra Libanon i en israelisk flygräd mot FN:s (UNTSO) observationsbas. Utskottet omfattar regeringens krav att vi måste få fullständig utredning i saken och understryker respekten för internationell humanitär rätt, inbegripet skydd av FN:s personal och utredning av krigsförbrytelser.

Läget är mycket krävande och oförutsebart och därför är det viktigt att operationen i Libanon är tillräckligt omfattande. Enligt sakkunniga räcker det med de ca 15 000 fredsbevarare som är inplanerade. Det är bra att det deltar fredsbevarare från flera olika länder, också is-

lamska. Multinationella trupper signalerar att det internationella samfundet vill göra sitt för att återställa freden och stödja en moderat regeringspolitik i Libanon.

Det viktigaste för operationen är att befogenheterna att använda militära maktmedel är rätt dimensionerade och att operationen har en klar ledningsstruktur. Erfarenheten visar att det kan uppstå allvarliga problem när krishanteringstrupperna har haft alltför begränsade befogenheter och kapacitet i en given situation. Enligt utredning till utskottet kan UNIFILs regler för användning av militära maktmedel anses befogade för att operationen ska kunna genomföras och trupperna skydda sig själva.

En lösning av Libanonkrisen och stabilisering av området krävs för att normalisera samhällslivet i krisområdet. Det är av största vikt för civilbefolkningen. För att operationen ska lyckas måste den militära och civila krishanteringen samverka. Utskottet understryker att det vid militär krishantering också är nödvändigt att ta hänsyn till det civila samhället och skapa förtroendefulla relationer med lokalbefolkningen. Det hänvisar till de civila offren för krisen och uppmärksammar respekten för mänskliga rättigheter, speciellt kvinnors och barns ställning i kris-situationer.

Finlands deltagande

Republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska utskott behandlade den 18 augusti 2006 frågan om Finlands beredskap att delta i FN:s förstärkta UNIFIL-operation i Libanon. Utrikesutskottet behandlade ärendet den 22 augusti 2006. Regeringen fattade den 4 september beslut om att Finland bör bereda sig för att skicka ut ett förstärkt pionjärkompani och nödvändigt antal stabsofficerare. Kompaniet ska stödja UNIFIL-operationen i röjnings- och byggnadsarbeten.

Enligt redogörelsen är ett nordiskt samarbete inte möjligt den här gången. Ett eventuellt samarbete med Irland är fortsatt under utredning.

Målet är att rekognoscerings- och planerings-trupper ska vara på plats i operationsområdet före oktober och huvudstyrkan före november. Det är tänkt att Finland deltar längst till utgången av 2007, men med beaktande av läget. Enligt redogörelsen skulle det underlätta tillgången på personal och kostnadsfrågorna.

Uppskattning av kostnaderna för deltagande

Enligt en preliminär kostnadskalkyl kostar det 2006 omkring 16,5 miljoner euro att upprätta, sända iväg och underhålla ett förstärkt pionjärskompani och stabsofficerare (högst 250 soldater). År 2007 beräknas kostnaderna ligga kring 26,9 miljoner euro. Det är normal praxis att FN i sinom tid ersätter en del av de totala kostnaderna, alltså omkring 6,7 miljoner euro per år. I redogörelsen framhålls att det inte finns pengar att täcka kostnaderna för operationen inom vare sig utrikesministeriets eller försvarsministeriets ramar.

Utskottet understryker att det är ett väsentligt led i vår säkerhets- och försvarspolitik att vi deltar i militär krishantering och att det stöder vårt eget försvar och utvecklingen av det. Deltagande i internationell krishantering är alltid ett resultat av politisk prövning. Beslutet om deltagande styrs av säkerhetspolitisk analys och politiska realiteter. Det är viktigt att de siffror och tekniska parametrar som utnyttjas för budgetuppläggning inte blir ett artificiellt hinder som begränsar det politiska beslutsfattandet. Enligt statsrådets säkerhetspolitiska redogörelse 2004 kommer Finlands deltagande i militär krishantering att bibehållas på minst nuvarande nivå. Planeringen utgår från en vägledande årlig summa på ca 100 miljoner euro. Med hänsyn till hur svårförutsebar krishanteringen är skulle det enligt utskottets mening vara konsekvent och motiverat att vi i förekommande fall kan överskrida nämnda 100 miljoner euro. Deltagande i Libanon-operationen förutsätter att summan kan överskridas.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår utrikesutskottet

att utskottet inte har något att anmärka med anledning av redogörelsen.

Helsingfors den 6 september 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
vordf. Mari Kiviniemi /cent
medl. Ulla Anttila /gröna
Eva Biaudet /sv
Antero Kekkonen /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Katri Komi /cent
Eero Lankia /cent
Petri Neittaanmäki /cent

Kalevi Olin /sd
Maija Perho /saml
Aulis Ranta-Muotio /cent
Suvi-Anne Siimes /vänst
Ben Zyskowitz /saml
ers. Jouni Backman /sd (delvis)
Jyrki Katainen /saml
Aila Paloniemi /cent
Esko-Juhani Tennilä /vänst (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Raili Lahnalampi.